

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE

03.03.2006. godina
Beograd

Kž. I-ok-9/05

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu - Posebno odeljenje, u veću sastavljenom od sudija: Milene Inić-Drecun, predsednika veća, Slobodana Rašića, Miodraga Vićentijevića, Dragana Aćimovića i Gorana Čavline, članova veća, sa savetnikom Radivojem Đorđevićem, zapisničarem, u krivičnom predmetu optuženog **AA i dr.**, zbog krivičnog dela neovlašćene proizvodnje opojnih droga iz člana 245. stav 2. u vezi stava 1. Osnovnog krivičnog zakona, odlučujući o žalbama branilaca optuženih i optuženog AA lično, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu - Posebno odeljenje K.P.11/04 od 11.04.2005. godine, u sednici veća održanoj u smislu člana 375. Zakonika o krivičnom postupku, dana 03.03.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Delimičnim UVAŽAVANJEM žalbi optuženog AA i njegovog branioca i branilaca optuženih BB i VV, samo u pogledu odluke o kazni, a po službenoj dužnosti, u pogledu pravne ocene dela i meri bezbednosti - proterivanje stranaca u odnosu na optuženog AA - **PREINACUJE SE** presuda Okružnog suda u Beogradu - Posebnog odeljenja K.P.11/04 od 11.04.2005. godine, tako što Vrhovni sud, krivično-pravne radnje optuženih AA, BB, GG, VV i DD, iz izreke prvostepene presude, pravno kvalifikuje kao krivično delo neovlašćene proizvodnje opojnih droga iz člana 246. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika ("Službeni glasnik SRS" br. 85/2005), za koje ih **OSUĐUJE** na kazne zatvora i to:

-optuženog **AA**, u trajanju od 6 (šest) godina, u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru, počev od 02.06.2004. godine, pa nadalje,

-optuženog **BB**, u trajanju od 6 (šest) godina,

-optuženog **GG**, u trajanju od 5 (pet) godina, u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 05.11.2004. godine do 11.04.2005. godine,

-optuženog **VV**, primenom člana 56. i 57. Krivičnog zakonika, u trajanju od 3 (tri) godine, u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 02.06.2004. godine do 18.10.2004. godine i od 02.11.2004. godine do 11.04.2005. godine, i

-optuženog **DD**, primenom člana 56. i 57. Krivičnog zakonika, u trajanju od 2 (dve) godine i 6 (šest) meseci, u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru, počev od 02.06.2004. godine, pa nadalje,

-prema optuženom **AA**, na osnovu člana 88. Krivičnog zakonika ("Službeni glasnik SRS" br. 85/2005), Vrhovni sud **IZRIČE MERU BEZBEDNOSTI** proterivanja stranaca iz zemlje u trajanju od 10 (deset) godina, koja se ima uračunati od dana pravnosnažnosti ove presude, s tim da se vreme provedeno u zatvoru, ne uračunava u vreme trajanja ove mere.

U ostalom delu žalbe branilaca optuženih i žalba optuženog AA, **ODBIJAJU SE** kao neosnovane i prvostepena presuda u nepreinačenom delu, **POTVRĐUJE**.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom optuženi AA, BB, GG, VV i DD, oglašeni su krivim, da su izvršili krivično delo neovlašćene proizvodnje opojnih droga iz člana 245. stav 2. u vezi stava 1. OKZ i osuđeni su: - **AA i BB**, na kazne zatvora u trajanju od po sedam godina, **GG**, na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, **VV**, na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine i **DD**, na kaznu zatvora u trajanju od dve godine i šest meseci.

Svim optuženima osim BB u izrečene kazne zatvora uračunato je vreme koje su proveli ili provode u pritvoru.

Na osnovu člana 245. stav 5. OKZ, od optuženih je oduzeta sva količina proizvedene droge cannabis sa pripadajućom opremom za proizvodnju iste, bliže označena u izreci pobijane presude.

Na osnovu člana 70. OKZ, prema optuženima je izrečena mera bezbednosti, proterivanja stranaca iz zemlje i to: - prema optuženom AA, zauvek, a prema optuženom DD, u trajanju od deset godina.

Optuženi GG i VV, obavezani su na plaćanje troškova krivičnog postupka i paušala u iznosima označenim u izreci navedene presude, dok su optuženi AA, DD i BB, oslobođeni obaveza plaćanja troškova krivičnog postupka i

pobjuno presudu, koja sa optuženim AA, BB i BV, oslobodila optuženog AA od krivičnog postupka i paušala.

Protiv navedene presude, blagovremeno su izjavili žalbe:

-optuženi AA, bez navođenja osnova pobijanja prvostepene presude, ali se svi navodi žalbe svode na ukazivanja da je u Srbiju došao da proizvodi plastiku, a ne marihuanu, te da je prvostepeni sud pogrešio, kada ga je oglasio krivim za krivično delo u pitanju;

- branilac optuženog AA, advokat AB, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, s predlogom, da se pobijana presuda ukine ili preinači, izricanjem blaže kazne optuženom AA;

-branilac optuženog BB, advokat BV, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene krivičnog zakona i odluke o kazni, s predlogom da se pobijana presuda ukine ili preinači, izricanjem blaže kazne optuženom BB;

-branilac optuženog GG, advokat GV, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, s predlogom da se prvostepena presuda ukine ili preinači, izricanjem blaže kazne optuženom GG;

-branilac optuženog VV, advokat VG, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o troškovima krivičnog postupka, s predlogom, da se prvostepena presuda ukine ili preinači i optuženom izrekne blaža kazna i oslobodi plaćanja troškova krivičnog postupka;

-branilac optuženog DD, advokat DA, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, s predlogom, da se prvostepena presuda ukine ili preinači, izricanjem blaže kazne optuženom DD.

U izjavljenim žalbama, branioci optuženih su zahtevali da budu obavješteni o sednici veća drugostepenog suda, radi prisustvovanja istoj.

U svojoj žalbi i dopuni iste, branilac optuženog BB, advokat BV, predložio je da Vrhovni sud zakaže i održi pretres pred drugostepenim sudom, na kome bi se ponovo izveli dokazi iz prvostepenog postupka kao i dokazi koji su na predlog odbrane odbijeni.

Vrhovni sud je održao sednicu veća, u smislu člana 375. ZKP, pošto je drugostepeno veće, prethodno odlučilo da se ne održi pretres pred drugostepenim sudom, jer za to shodno članu 377. ZKP, nije bilo potrebe, u prisustvu zamenika Republičkog javnog tužioca, ĐĐ, optuženi AA i VV, te branilaca optuženih, advokata AB, BV, VG i DA i sudskog tumača za holandski jezik EE, a u odsustvu uredno obavještenog branioca optuženog GG, advokata GV, na istoj razmotrio sve spise predmeta sa pobijanom presudom, pa je po oceni navoda u žalbama, odgovora na žalbu i reči prisutnih stranaka na sednici veća, odlučio kao u izreci ove presude, rukovođen razlozima koji slede.

Prvostepena presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka, na koje drugostepeni sud, u smislu člana 380. stav 1. ZKP, pazi po službenoj dužnosti, niti su pobijanom presudom učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka koje su istaknute u žalbama branilaca optuženih.

U okviru ovog žalbenog osnova u svim izjavljenim žalbama, sem žalbe optuženog AA se ističe, da pobijana presuda sadrži bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, jer je izreka presude nerazumljiva i protivrečna razlozima presude, a da u odlučnim činjenicama postoji znatna protivrečnost između onoga što se navodi u razlozima presude i sadržini isprava i zapisnika o iskazima datim u postupku.

U žalbi branioca optuženog AA se posebno ukazuje da je prvostepeni sud ovu povredu odredaba krivičnog postupka učinio time, što u obrazloženju na strani 49 stav dva pobijane presude, ceni raniju osuđivanost optuženog AA, a zatim na istoj strani u produžetku istog stava ističe da "za optuženog AA nije bilo podataka o osuđivanosti", iz čega se ne može sa sigurnošću zaključiti da li je ova okolnost u pogledu osuđivanosti cenjena kao otežavajuća ili ne.

Prednji navodi žalbe, istina, ukazuju na izvesne nejasnoće u pogledu osuđivanosti, kako optuženog AA, tako i optuženog VV, ali po stavu Vrhovnog suda ne radi se o takvim propustima koji bi se mogli podvesti pod pojam apsolutno bitne povrede postupka. Očigledno iz prvostepene presude, prvostepeni sud optuženom AA, samim navođenjem u izreci na strani 49 prvostepene presude da je bez podataka o osuđivanosti nije ovom optuženom uzeo kao otežavajuću okolnost da je ranije osuđivan, a na šta takođe, upućuje i činjenica da mu je za krivično delo za koje je oglašen krivim po tada važećem zakonu izrečena minimalna kazna zatvora.

Takođe, valja naglasiti, da se i u odnosu na optuženog AA, očigledno radi o omašci pri kucanju prvostepene presude, jer prvostepeni sud nije ovom optuženom cenio da je osuđivan, kako je uostalom i navedeno u njegovim generalijama u prvostepenoj presudi.

Po žalbi optuženog AA, prvostepeni sud je učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. ZKP, jer je na glavnom pretresu zahtevao da se ovom optuženom na njegovom maternjem jeziku holandskom dostavljaju transkripti zapisnika sa glavnog pretresa, a to prvostepeni sud nije učinio. Ovakvi žalbeni navodi su ocenjeni kao neosnovani, iz sledećih razloga:

Iako je možda, tokom postupka koji je nesumnjivo bio veoma složen bilo poteškoća, posebno u istrazi sa prevodenjem, ti eventualni propusti anulirani su na glavnom pretresu, time što su optuženom AA, svi transkripti pročitani preko tumača za holandski jezik i on je mogao nesmetano da postavlja pitanje, prati tok postupka i na svom jeziku u svemu iznosi svoju odbranu, stavlja predloge, te sledstveno tome, neosnovani su navodi, kako u njegovoj tako i u žalbi njegovog branioca da mu je u prvostepenom postupku povređeno pravo na odbranu.

Branioци optuženih su u svojim žalbama, kroz ponavljanje odbrana svojih branjenika sa glavnog pretresa, pobijali prvostepenu presudu i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja isticali da u prvostepenom postupku nije sa sigurnošću utvrđena uloga svakog od optuženih u radnji izvršenja krivičnog dela, ako je isto uopšte i izvršeno, da pojedini optuženi uopšte nisu pripadali organizovanoj grupi (optuženi VV i DD), ili da je njihova uloga bila potpuno marginalna. Za optuženog BB, kome je suđeno u odsustvu se tvrdi u žalbi njegovog branioca, da je on sa optuženim GG učestvovao u uređenju i opremanju prostorija koje su zakupili isključivo za proizvodnju japanske gljive "šitaki", a u perspektivi u jami rudnika i proizvodnju šampinjona, a kasnije preuređenjima i opremanjima prostorije gde je nađen cannabis, uopšte nije učestvovao ovaj optuženi.

U žalbi branioca optuženog GG se nastoji, kao uostalom i u žalbi branioca optuženog AA, da prikaže da GG, s obzirom na radnje koje je preduzimaо nikako ne bi mogao biti organizator grupe sa optuženim AA i optuženim BB, već da bi u najgorem slučaju mogao biti član grupe, a što nije bez značaja kod vrednovanja krivične odgovornosti, a samim tim i odmeravanja kazne. I branilac optuženog AA, osporava da je njegov branjenik hteo da proizvodi cannabis već da je njegov krajnji cilj bio proizvodnja predmeta od plastike u kom cilju je i uvezao mašine velike vrednosti.

Prednje navode žalbi, Vrhovni sud nije mogao da uvaži kao osnovane, iz sledećih razloga:

Prvostepeni sud je po oceni Vrhovnog suda, sve izvedene dokaze pravilno utvrdio i cenio, te iako u vezi nekih izvedenih dokaza, iskaza svedoka u obrazloženju svoje presude nije dao detaljnu ocenu svakog dokaza po na osob, već njihovu sadržinu, na šta se osnovano ukazuje žalbama posebno, žalbom branioca optuženog BB, to nije bilo od uticaja na pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja, a samim tim i pravilnog presuđenja ove krivično-pravne stvari. Sve odlučne činjenice, od čijeg utvrđenja zavisi odgovor na ključno pitanje da li su i pod kojim okolnostima optuženi učestvovali u izvršenju predmetnog krivičnog dela, te pitanja njihovog udela u izvršenju dela su pravilno i potpuno utvrđene do takvog stepena izvesnosti da nije bilo potrebno po oceni Vrhovnog suda, izvoditi druge dokaze koje su optuženi i njihovi branioци predlagali, a prvostepeni sud pravilno odbio, jer bi i po oceni ovog suda izvođenje tih dokaza jedino vodilo odugovlačenju postupka.

Odbrana svakog od optuženih su detaljno proverene i obavljena potrebna veštačenja od strane ŽŽ, veštaka MUP-a Srbije, čiji rezultati i nalazi nisu posebno osporavani od strane odbrane optuženih.

Takođe je pravilno i potpuno utvrđeno da su se krajem 2002. godine, kao organizatori optuženi AA, BB i GG, a kasnije i optuženi DD i VV, kao članovi organizovane kriminalne grupe udružili radi vršenja krivičnog dela, neovlašćene proizvodnje opojne droge cannabis i da je njihova delatnost trajala sve do 02.06.2004. godine, kada su otkriveni i droga oduzeta.

Imajući u vidu motiv vršenja krivičnog dela, sticanja dobiti, da je svaki od optuženih ponaosob kao član kriminalne organizacije imao unapred određene zadatke i ulogu, s obzirom na složen proces proizvodnje predmetne droge, da je njihova delatnost u kriminalnom delovanju planirana za duži vremenski period i u međunarodnim razmerama, o čemu su u obrazloženju pobijane presude dati veoma detaljni i utvrđenom činjeničnom stanju saglasni razlozi, koji se žalbenim navodima branioca optuženih i optuženog AA, ne dovode u sumnju, to nisu osnovana isticanja u žalbama, da činjenično stanje u pogledu delovanja optuženih u organizovanoj grupi nije dovoljno i pravilno utvrđeno. Ovo, pogotovu, kada se ima u vidu da je ceo poduhvat u proizvodnji cannabisa morao biti sproveden u tajnosti, a što je nesumnjivo mogao biti jedino rezultat ovako organizovane grupe koju su sačinjavali svi optuženi.

Pri nesporno utvrđenim činjenicama, da su svi optuženi u različitim fazama od priprema prostorija za proizvodnju cannabisa, a kasnije i u samom procesu proizvodnje učestvovali neki kao organizatori i finansijeri, a drugi u samom procesu proizvodnje pomagali, o čemu su u prvostepenoj presudi takođe, dati detaljni razlozi, a o čemu su se od prvog saslušanja u istrazi izjašnjavali i optuženi, koji su kasnije menjali svoje odbrane i prilagođavali ih u cilju umanjenja krivične odgovornosti, potpuno su irelevantna pitanja koja se postavljaju u žalbama u pogledu toga da li je adaptacija i opremanje prostorija gde je vršena proizvodnja droge, vršena u tom cilju, ili pak u cilju proizvodnje pečuraka, a kasnije i proizvodnje plastike. Stoji činjenice, da su u nekim zakupljenim prostorijama proizvodili optuženi zanemarljivu količinu pečuraka, ali je ta proizvodnja i po oceni Vrhovnog suda, očigledno trebala da posluži samo kao kamuflaža za uzgoj cannabisa, pa je stoga, krajnje deplasirana odbrana optuženih koja se ponavlja u žalbama njihovih branilaca da je njihov cilj udruživanja bila proizvodnja pečuraka, odnosno kasnije plastičnih proizvoda, a ne cannabisa.

Nebitno je, ako se i prihvati kako se u žalbama nastoji da prikaže, da pojedini optuženi nisu ili su veoma retko ulazili u prostorijama gde se proizvodio cannabis, jer njihove inkriminisane radnje na bazi podele uloga nesumnjivo predstavljaju radnje koji one u okviru kriminalne grupe čine radi obezbeđenja neovlašćene proizvodnje cannabisa.

Sledstveno izloženom, Vrhovni sud nalazi, da je činjenično stanje prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio, te da su žalbe, kojima se isto osporava, ocenjene kao neosnovane.

Takođe, Vrhovni sud nalazi, da su od strane prvostepenog suda radnje optuženih pravilno pravno ocenjene.

Međutim, kako je u međuvremenu od donošenja prvostepene presude donet Krivični zakonik, koji je 01.01.2006. godine, stupio na snagu, kojim je za krivično delo neovlašćene proizvodnje opojne droge iz člana 246. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika, propisana blaža kazna (od pet do petnaest godina), od one propisane članom 245. stav 2. OKZ, Vrhovni sud je postupajući po službenoj dužnosti (član 380. ZKP), shodno odredbi člana 5. i 2. Krivičnog zakonika, prvostepenu presudu preinačio, tako što je radnje optuženih iz izreke prvostepene presude kvalifikovao kao krivično delo neovlašćene proizvodnje opojne droge iz člana 246. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika, koji je u konkretnom slučaju blaži za optužene.

Ispitujući odluku o kazni, a imajući pri tom u vidu izmenjenu pravnu kvalifikaciju, kao i navode iz žalbi optuženog AA i branilaca optuženih, Vrhovni sud je odlučio, kao u izreci ove presude, rukovođen sledećim razlozima:

Odlučujući o visini kazne koje treba odmeriti optuženima, Vrhovni sud je cenio sve okolnosti od značaja za odmeravanje kazne svakom optuženom koje je prvostepeni sud utvrdio, pa je optuženima AA i BB, izrekao kazne zatvora u trajanju od po šest godina, u uverenju da su ovako odmerene kazne srazmerne težini počinjenog krivičnog dela i stepenu krivične odgovornosti ove dvojice optuženih, kao glavnih organizatora i finansijera kriminalne grupe i da su nužne radi postizanja svrhe kažnjavanja. Takođe, Vrhovni sud pri odmeravanju kazne optuženom GG, imao je u vidu i cenio sve okolnosti od značaja za kaznu, a naime, da je osuđivan i jedan od organizatora kriminalne grupe, te mu je izrekao kaznu zatvora u trajanju od pet godina u uverenju da će se ovako odmerenom kaznom koja je na minimumu propisane kazne za krivično delo iz člana 246. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika, postići svrha krivične sankcije u njegovom slučaju.

Odmeravajući kazne optuženima VV i DD, čija je uloga u izvršenju krivičnog dela bila najmanja, kao i ostale okolnosti od značaja za odluku o kazni, bliže opisane u pobijanoj presudi, koje je i ovaj sud ocenio kao osobito olakšavajuće, optuženom VV izrekao primenom člana 56. i 57. Krivičnog zakonika, kaznu zatvora u trajanju od tri godine, a optuženom DD primenom člana 56. i 57. Krivičnog zakonika, kaznu zatvora u trajanju od dve godine i šest meseci, u uverenju da su ovako ublažene kazne ovim optuženima adekvatne težini počinjenog krivičnog dela i stepenu njihove krivične odgovornosti.

Svim optuženima osim BB je u izrečene kazne uračunato vreme koje su proveli ili provode u pritvoru.

Kako je pobijanom presudom prema optuženom AA, bila izrečena mera bezbednosti proterivanja stranaca iz zemlje zauvek, a Krivičnim zakonikom koji je stupio na snagu 01.01.2006. godine, članom 88. stav 1., koji ne predviđa proterivanje stranaca zauvek, već na ograničeno vreme od jedne do deset godina, to je nesumnjivo ovaj zakon blaži po optuženog, pa je Vrhovni sud, po službenoj dužnosti preinačio prvostepenu presudu u pogledu izrečene mere bezbednosti i optuženom AA, izrekao meru bezbednosti proterivanja stranaca iz zemlje za vreme od deset godina, po pravnosnažnosti presude, s tim da se vreme provedeno na izdržavanju kazne ne uračunava u vreme trajanja ove mere.

Što se tiče odluke o troškovima krivičnog postupka, te navoda žalbe branioca optuženog VV, kojim se predlaže oslobađanje ovog optuženog od te obaveze, zbog slabog imovnog stanja, Vrhovni sud nalazi da je prvostepenom presudom pravilno odlučeno o troškovima krivičnog postupka, koje treba da ovaj optuženi naknadi, te nije bilo mesta uvažavanju žalbe ni u ovom smislu.

Sa svih napred iznetih razloga, a u smislu člana 391. i 388. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar, Predsednik veća

sudija,

Radivoje Đorđević, s.r. Milena Inić-Drecun, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

an